Kungsbacka kommun
forskola.grundskola@kungsbacka.se



# Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid Gullregnsskolan i Kungsbacka kommun

# Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Gullregnsskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

## Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

## Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Gullregnsskolan i följande utsträckning:

*Rektors ledarskap*

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och styra ett strategiskt jämställdhetsarbete för att kunna säkerställa att alla elever ges samma förutsättningar att lära och utvecklas, oberoende av könstillhörighet. I detta ingår bland annat att ta fram en nulägesbild av om och i så fall hur elevernas förutsättningar att tillägna sig undervisningen påverkas av könstillhörighet.

*Undervisning*

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver utveckla lektionsstrukturen och tydliggöra syftet med lektioner, arbetsområden och uppgifter för eleverna för att visa vad de ska lära sig och vad de lärt sig.

*Trygghet och studiero*

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och ta ansvar för att utveckla ett samlat arbete med att skapa studiero i syfte att förebygga att brister i studieron uppstår.

*Bedömning och betygssättning*

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i låg utsträckning.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla sin egen analys av skillnader i lärarnas bedömning samt se till att lärarna kvalitetssäkrar och använder sig av olika metoder för bedömning. Detta för att utveckla likvärdigheten i bedömningen.

*Uppföljning*

Huvudmannen ska senast den 26 juni 2020 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområden och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– SI 2019:5915) i de handlingar som sänds in.

# Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

## Rektors ledarskap

Författningsstöd
1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen
Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn delvis följer upp och analyserar verksamheten på flera sätt för att få en nulägesbild. Uppföljningen av kunskapsresultaten fokuseras på hur det går för eleverna i svenska och matematik, och det har även vidtagits åtgärder för att höja måluppfyllelsen i dessa ämnen, men dessa insatser bedrivs framförallt utanför den ordinarie ämnesundervisningen i matematik och svenska. Rektorn följer även upp kunskapsresultaten i andra ämnen för att få en helhetsbild av verksamheten men inte lika kontinuerligt och utvecklat. Organisationen av skolan stöder arbetet att utveckla kunskaps- och värdegrundsuppdraget vidare. Det finns en tydlighet gällande förhållningssätt och rutiner på skolan och rektorn arbetar för att skapa förutsättningar och rutiner för att kunna vidareutveckla verksamheten med fokus på kunskaps- och värdegrundsuppdraget. Enskilda lärare gör insatser och för diskussioner utifrån ett jämställdhetsperspektiv men det saknas ett strategiskt jämställdhetsarbete som utgår från de behov som finns på skolan.

*Uppföljning och utveckling av verksamheten fokuseras framför allt på två ämnen*

Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar verksamheten bland annat genom att delta på lärarnas möten, genomföra lektionsobservationer och ta del av

elevhälsans iakttagelser, samt ta del av trygghetsvandringar och enkäter som genomförts. Rektorn följer även upp samt tar del av lärarnas bedömningar av elevernas kunskapsresultat och involverar lärarna i analysen av dessa. Det finns en rutin för avstämningar av kunskapsresultaten under terminerna och då använder de bland annat sig av formuläret Mittenavstämning som Skolinspektionen tagit del av. Enligt formuläret är det dock endast bedömningar och resultat i svenska och matematik som följs upp på detta sätt, även om rektorn tar del av lärarnas bedömningar i övriga ämnen via den digitala lärplattformen. Ett av de fokusområden som skolan arbetar med handlar även det om svenska och matematik. Flera utvecklingsåtgärder görs för att höja måluppfyllelsen i dessa ämnen, bland annat genom att skolan utökat antalet timmar i elevens val och riktat dessa mot svenska och matematik, anställt en fokuspedagog som ger elever extra stöd i svenska och matematik, skapat en studieverkstad med fokus på svenska och matematik som specialpedagogerna ansvarar för samt anställt en SVA-lärare. De flesta insatser som de gör för att höja måluppfyllelsen genomförs framför allt utanför den ordinarie ämnesundervisningen, och är inte direkt riktade till att höja kvalitet i undervisningen på de ordinarie lektionerna i svenska och matematik. Den fördelning av personella resurser som rektorn genomför i övrigt utgår ifrån de behov som finns i de olika grupperna, men kompetensutvecklingsinsatser, materiella resurser och verktyg fördelas jämnt över så att alla får tillgång till dem oavsett vilka behov som finns. Resursfördelningen följs upp genom samtal med lärarna.

*Organisationen bidrar till skolans utveckling av kunskaps- och värdegrundsuppdraget*

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar skolans arbete för att utveckla kunskaps- och värdegrundsuppdraget vidare. Det finns en tydlighet gällande förhållningssätt och rutiner på skolan vilket visar sig genom att alla nyanställda och obehöriga lärare, enligt elevhälsan, får en mentor och all praktisk information när de börjar på skolan. Eftersom lärarna samarbetar inom respektive årskurs så faller det sig naturligt att en obehörig lärare får sin kollega inom årskursen som mentor. Eftersom det vid tiden för Skolinspektionens granskning saknas obehöriga lärare på enheten så har dock inte behovet av mentorer uppstått. De lärare som är nya på skolan säger att förhållningssätt och rutiner är tydliga på skolan, och att det alltid finns någon att fråga. Enligt lärarna har rektorn fokus på kunskaps- och värdegrundsuppdraget i sin organisering av verksamheten, vilket till exempel avspeglats på studiedagars upplägg och de möjligheter rektorn skapat för lärarna att samverka. De områden som de arbetar med på studiedagar och i lärmöten präglas av ett kollegialt lärande. Enligt rektorn är fokus på möten och i organisationen åtgärdande, och kan handla om enskilda elever, men de arbetar för att skapa förutsättningar och rutiner för att kunna vidareutveckla verksamheten och kunskaps- och värdegrundsuppdraget.

*På skolan saknas ett strategiskt jämställdhetsarbete*

Granskningen visar att enskilda lärare gör insatser och för diskussioner utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Några av lärarna har varit på en föreläsning om genus och använt sig av lärdomarna från denna, bland annat när ordningsregler formulerats. Lärarna säger att de tänker på hur de fördelar ordet i klassrummet och hur placeringar görs men att de framför allt har fokus på allas lika värde, och inte direkt fokus på jämställdhet. De har heller inte haft fokus på jämställdhetsperspektivet när de beställt läromedel även om de väljer högläsningsböcker som kan intressera både pojkar och flickor. Enligt representanter för elevhälsan arbetar skolan snarare med värdegrundsfrågor än utifrån ett jämställdhetsperspektiv även om dessa frågor tangerar varandra. De säger vidare att det inte finns något pågående arbete kring jämställdhet men att det finns en hög medvetenhet hos pedagogerna och att alla pedagoger har arbetat med "stopp- min kropp". För att följa upp om elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas ser de bland annat på statistik kring åtgärdsprogram, incidentrapporter, kunskapsresultat och anmälningar om kränkande behandling ur ett jämställdhetsperspektiv. Rektorn konstaterar att incidenter skiljer sig åt beroende på om det är pojkar eller flickor som är inblandade. Det framkommer dock inte om det genomförts några insatser för att förebygga dessa.

**Identifierat utvecklingsområde**

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och styra ett strategiskt jämställdhetsarbete för att kunna säkerställa att alla elever ges samma förutsättningar att lära och utvecklas, oberoende av könstillhörighet. I detta ingår bland annat att ta fram en nulägesbild av om och i så fall hur elevernas förutsättningar att tillägna sig undervisningen påverkas av könstillhörighet.

Skolinspektionens granskning visar att det inte bedrivs något strategiskt jämställdhetsarbete på skolan. I de fall skillnader i förutsättningar mellan könen identifieras så följs de upp men utan att det görs några insatser för att komma till rätta med dem.

Enligt läroplanen ska skolan aktivt och medvetet främja elevers lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att motverka könsmönster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och

förväntningar som ställs på dem, bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt.

När ett arbete är strategiskt handlar det om att se helheten och om att förstå hur arbetet ska leda till ett resultat på lång sikt. Det handlar om att ha en långsiktig plan där personal ska få hjälp att ta ut kompassriktningen för olika val som de behöver göra. Det behöver finnas en medvetenhet bland både personal och elever om hur flickor och pojkar bemöts och bedöms i skolan. Det kan handla om att de krav och förväntningar som ställs på eleverna bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan behöver ha strategier som följs upp och omprövas för att på ett effektivt sätt motverka traditionella könsmönster.

Det kan exempelvis handla om att ha utformat gemensamma strategier för hur jämställdhet kan tas upp i undervisningen. Rektorn behöver försäkra sig om att varje lärare och all personal på skolan verkar för att jämställdhetsperspektivet genomsyrar skolans undervisning och arbete. Varje lärare ska särskilt verka för att flickor och pojkar får ett lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen. För att det ska fungera behöver rektorn ta ansvar för att lärarna har och utvecklar sin kunskap om vad jämställdhet innebär. Utbildningens organisering, innehåll och arbetsformer måste systematiskt och löpande följas upp på ett sådant sätt att könsmönster kan uppmärksammas. Det kan handla om att analysera anmälningar om kränkande behandling, utbildningsval som rekommenderas i studie- och yrkesvägledningen eller könsmönster som synliggörs genom elevhälsans arbete. Även kunskapsresultat för pojkar och flickor fördelat på olika årskurser och hur elever svarar på enkäter kan ge insyn i jämställdhetsarbetet på skolan.

Skolinspektionen rekommenderar att ett arbete inleds i syfte att säkerställa att alla elever oavsett kön ges samma förutsättningar att lära och utvecklas. I detta ingår bland annat att ta fram en nulägesbild av om och i så fall hur elevernas förutsättningar att tillägna sig undervisningen påverkas av könstillhörighet.

# Undervisning

| Författningsstöd |
| --- |
| 1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap. 9 § skollagen |
| 5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185) |
| Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner |

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att undervisningen motiverar eleverna på olika sätt men att det varierar om och hur undervisningen anpassas till elevgruppen. Uppgifterna anpassas utifrån enskilda elevers förutsättningar men det framkommer att pedagogerna upplever att det är svårt att ge alla elever de utmaningar och den stöttning som de behöver. Lärarna skapar motivation och vilja att lära genom att inleda arbetsområden med engagemang och intresseväckande händelser. Eleverna görs delaktiga i planering av undervisningen framför allt gällande innehållet, däremot kan deras inflytande över arbetssätt och arbetsformer utvecklas. Undervisningen utvärderas dock inte i någon större utsträckning tillsammans med eleverna även om eleverna får visa om de tyckt något varit bra eller dåligt. Det framkommer vidare att lektionsstrukturerna bör utvecklas och att syftet med uppgifterna behöver tydliggöras för att stötta eleverna i deras lärande.

*Eleverna motiveras på olika sätt att lära*

Granskningen visar att lärarna motiverar eleverna på olika sätt men att det varierar hur undervisningen anpassas till elevgruppen. Lärarna uppger att de diskuterar med varandra hur de bäst ska göra för att anpassa undervisningen till elevgruppen. Någon av lärarna säger att de då till exempel diskuterar med varandra hur de ska gruppera eleverna och att de utvärderar det de gjort och gör om. Vid intervju framkommer att det finns möjligheter att utveckla undervisningen så att den i större utsträckning möter gruppernas behov eftersom det till exempel finns många elever med extra anpassningar i vissa klasser istället för att de extra anpassningarna görs på gruppnivå för att underlätta för fler elever. Lärarna uttrycker att de har höga förväntningar på sina elever, vilket de visar genom uppmuntran, positiv feedback och stöttning. Lärarna påminner eleverna om att det kan vara något positivt att göra fel eftersom man kan lära av sina misstag och pratar med eleverna om hur det känns om någon skulle

skratta om någon svarar fel. Uppgifterna anpassas utifrån elevernas förutsättningar till exempel genom mängden text som eleven ska skriva och svårighetsgrader på läroböckerna, och ökar på svårighetsgraden efterhand. Lärarna säger dock också att de inte hinner med att utmana de elever som behöver det, vilket Skolinspektionen anser att rektorn och lärarna behöver diskutera för att undervisningen även ska möta de elevernas behov. Några lärare beskriver att de använder sig av elevernas intressen för att skapa motivation att lära exempelvis genom att hitta det som intresserar enskilda elever. När lärarna startar upp nya arbetsområden försöker de inleda lustfyllt till exempel genom att dramatisera någon händelse utklädda, eller på något annat spektakulärt sätt fånga elevernas intresse och engagemang.

*Elevernas delaktighet i planering och utvärdering av undervisningen kan utvecklas*

Granskningen visar att lärare gör eleverna delaktiga i planering av undervisningen. Detta sker bland annat genom att skapa gemensamma tankekartor utifrån innehållet i arbetsområden, som visar vad eleverna kan om det de ska arbeta med. Lärarna uppger även att eleverna får påverka hur de ska presentera det de arbetat med, vilket de även sett påverkat resultaten. Eleverna kan även få välja mellan olika uppgiftsalternativ, men lärarna säger att eleverna påverkar innehållet mer än arbetssätt och arbetsform, och att elevernas inflytande kan utvecklas. Eleverna engageras inte på samma sätt i utvärderingar av undervisningen. Det genomförs visserligen sammanfattande avslutningar av skoldagen då de pratar igenom hur dagen varit, och eleverna får uttrycka hur de tyckt uppgifter varit genom att visa tummen upp eller ner. De har inte gjort någon mer utvecklad utvärdering av undervisningen för att uttrycka vad de tyckt om olika arbetssätt, arbetsformer och innehållet eller exempelvis hur de tyckt att det fungerat. Eleverna uppger att lärarna frågar framför allt om svårighetsgraden på uppgifterna. Enligt lärarna så pratar de med eleverna om att de lär sig på olika sätt, och vid Skolinspektionens lektionsobservationer bekräftas att lärare förmedlar till eleverna att de lär sig på olika sätt och att de ligger på olika nivåer. Lärarna säger att de använder sig av olika strategier när de visar elever hur de till exempel kan tänka när de utför sina uppgifter. De har dock inte pratat om strategierna med eleverna i syfte att utveckla elevernas lärande och för att eleverna på sikt ska ta ansvar för sitt eget lärande.

*Undervisningens struktur och syfte kan utvecklas så att det ytterligare främjar elevers möjlighet att lära*

Granskningen visar att man på skolan tagit fram en gemensam lektionsstruktur men att det skiljer sig i hur denna används. Lärarna uppger att de ser det mer som en struktur för dagen än en struktur för enskilda lektioner. Detta innebär att lärarna går

igenom dagens schema på morgonen och avslutar med att sammanfatta skoldagen innan den tar slut. Under de olika lektionerna varieras undervisningen genom att de arbetar med flera uppgifter som är utformade på olika sätt, och i mitten av lektionen genomför de en rörelsepaus. Lärare skriver upp vad lektionerna ska innehålla men det varierar i om och med vilken tydlighet som de går igenom det med eleverna. Enligt representanter för elevhälsan kan genomförandet av lektionsstrukturen utvecklas och enligt rektorn så varierar det hur lärarna gör. Elever uppger vid intervjuer att de inte alltid vet vad de ska göra och att de ser att de är fler elever än de själva som inte vet det eftersom antalet namn på hjälplistan är många. Detta bekräftar lärarna som uppger att de inte hinner hjälpa de elever som behöver. Det resulterar i, enligt lärarna, att både de och eleverna blir frustrerade. Lärarna går igenom syftet med undervisningen när de inleder ett arbetsområde för att eleverna ska ha kännedom om det, men enligt eleverna så varierar det om lärarna förklarar vad de ska lära sig genom undervisningen och varför.

**Identifierat utvecklingsområde**

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver utveckla lektionsstrukturen och tydliggöra syftet med lektioner, arbetsområden och uppgifter för eleverna för att visa eleverna vad de ska lära sig och vad de lärt sig.

Skolinspektionens granskning visar att lektionsstrukturen behöver utvecklas och att lärare sällan förklarar syftet och tydliggör för eleverna vad de ska lära sig under lektionen och inte heller återknyter till det.

Enligt läroplanen ska det vara tydligt för eleverna vad de förväntas lära sig och utveckla genom undervisningen. Skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt. Lärare ska organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga.

En viktig del i en undervisning som är välstrukturerad och organiserad är att läraren ser till att det finns en struktur på lektionerna, som innefattar introduktion,

genomförande och en uppföljande avslutning.[1] När det gäller syftet med lektionen och hur det relaterar till ingående moment och aktiviteter är det viktigt att läraren inte bara har tydliggjort syftet för sig själv. Syftet måste också vara tydligt för eleverna och genom val av innehåll och arbetssätt under lektionen. I praktiken behöver läraren konkretisera målet med lektionen för eleverna genom att tydliggöra syftet och vilka kunskaper som undervisningen är tänkt att eleven ska kunna utveckla. Det handlar om att läraren har en så pass tydlig idé om kopplingen att läraren på ett kortfattat och för eleverna lättförståeligt sätt kan förmedla vad eleverna ska lära sig under lektionen och vad de olika aktiviteterna syftar till. Som en avslutning på lektionen kan läraren sammanfatta undervisningens olika delar och relaterar eller återknyter till syftet med lektionen alternativt arbetsområdet för att innehållet ska uppfattas som meningsfullt för eleverna och för att eleverna ska vara medvetna om var de befinner sig i sitt lärande.[2] En sammanfattande avslutning ger eleverna en möjlighet att reflektera över sitt eget lärande och även en repetition av det som lektionen syftade till.

Skolinspektionen rekommenderar därför att ett utvecklingsarbete inleds som syftar till att utveckla lektionsstrukturen och tydliggöra syftet med undervisningen för eleverna.

---

[1] Wiliam, D. (2013) *Att följa lärande – formativ bedömning i praktiken*, Lund: Studentlitteratur; och Håkansson, J. & Sundberg, H. (2012) *Utmärkt undervisning: Framgångsfaktorer i svensk och internationell forskning*, Stockholm: Natur & Kultur

[2] William 2013; Håkansson & Sundberg 2012

# Trygghet och studiero

| Författningsstöd |
| --- |
| 3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen<br>Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar |

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att det finns ett medvetet arbete med att skapa trygghet på skolan. På skolan kartläggs elevernas upplevelse av trygghet och rektorn sätter in åtgärder utifrån det som framkommer. Det finns gemensamma regler både för skolan som helhet och för platser som det finns behov för i syfte att skapa en trygg miljö. För att rasterna ska bidra till elevernas upplevelse av trygghet så finns gemensamma aktiviteter som leds av vuxna samt rastvakter som agerar om något skulle inträffa. Till viss del bedrivs även ett arbete med att skapa studiero men det arbetet behöver utvecklas för att genomsyra hela verksamheten. Det varierar om lärarna har strategier för att skapa studiero och om eleverna kan fokusera på de uppgifter som läraren planerat utan att bli störda.

*Det finns ett medvetet arbete med att skapa trygghet på skolan*

Granskningen visar att de på skolan kartlägger elevernas upplevelse av trygghet genom enkäter och trygghetsvandring. De har utifrån det som framkommit satt in åtgärder som till exempel att det finns vuxna i omklädningsrummen. Även om det under föregående läsår uppstod incidenter som hade sitt ursprung i händelser på nätet så finns inte frågor om nätetik eller kränkningar på nätet med i skolans kartläggningar. Det finns ett trygghetsteam som arbetar med att främja, analysera och kartlägga elevernas upplevelse av trygghet och teamet har även satt upp en brevlåda för att eleverna ska kunna lämna synpunkter och information om händelser anonymt. Lärarna har genom en föreläsning fått information om maktlekar vilket gör att de tidigare kan uppmärksamma om lekar med kränkande inslag förekommer. De uppger att det var länge sedan de diskuterade kränkande behandling även om det finns en rutin för hur de ska agera om något inträffar.

På en rast per dag leder en fritidspedagog gemensamma aktiviteter, vilket även eleverna ska engageras i att leda. Enligt rektorn har de organiserade rastaktiviteterna

bidragit till att tryggheten bland eleverna ökat, och insatsen ska därför utökas. Eleverna uppger att det finns rastvakter som löser situationer och reagerar om bråk uppstår även om de tycker att det skulle behövas fler vuxna på skolgården. Det finns gemensamma regler för den så kallade multiarenan, eftersom det framkom ett behov av det i en av kartläggningarna som genomförts. Det finns även gemensamma regler för hela skolan som eleverna i de flesta klasser diskuterat och känner till. Enligt lärarna så diskuterar de reglerna på klassråden i början av terminen. Eleverna uppger att de i klasserna pratar mycket om hur de ska vara mot varandra och lärarna ger som exempel att de använder sig av sociala berättelser så att eleverna får sätta sig in i olika situationer.

*Arbetet med att skapa studiero behöver utvecklas*

Granskningen visar att det till viss del bedrivs ett arbete med att skapa studiero men att arbetet behöver utvecklas för att genomsyra verksamheten. Elever uttrycker att vissa elever stör under lektionstid. Det är framförallt i några klasser som det är oroligt på lektionerna vilket även bekräftas under Skolinspektionens lektionsobservationer. Eleverna uppger att lärarna visserligen reder ut incidenter i klassrummen med de elever som varit inblandade, men att de inte pratar om hur de ska göra för att undvika att liknande situationer ska uppstå. Däremot pratar lärarna om hur det bör vara i klassrummet och varför det är bra med studiero, men det är inte i alla klasser som eleverna följer det överenskomna.

Det är lärarna som bestämmer placeringen i klassrummen och i matsalen, och i de flesta klasser, men inte alla, även vilka elever som ska samarbeta. I något klassrum så använder lärarna ibland skyltar på trafikljus för att signalera vilken ljudnivå som bör gälla, en del lärare använder sig av tecken som eleverna fått lära sig betyder att de ska vara tysta, någon lärare ringer i en klocka, medan andra lärare säger till på skarpen och några lärare blir arga, säger eleverna. Eleverna uttrycker att det ibland hjälper när lärarna blir arga eftersom eleverna kanske blir rädda för att de gjort fel.

Representanterna för elevhälsan säger att lärarna vid några tillfällen pratat om hur de gör för att skapa studiero och att det är ett arbete som pågår. Enligt rektorn har de inte haft fokus på att utveckla arbetet med studiero, även om ämnet kommit upp på möten. Både rektorn och eleverna säger att det varierar om lärarna har strategier för att skapa studiero eller inte. Både elevhälsan och rektorn säger att de behöver fortsätta att arbeta för att utveckla studieron genom kompetensutveckling kring det pedagogiska ledarskapet och diskussioner i förebyggande syfte kring studiero.

**Identifierat utvecklingsområde**
I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och ta ansvar för att utveckla ett samlat arbete med att skapa studiero i syfte att förebygga att brister i studieron uppstår.

Granskningen av Gullregnsskolan visar att eleverna inte alltid kan fokusera på de uppgifter som lärarna planerat. Skolinspektionen rekommenderar därför att man utvecklar ett samlat arbete i förebyggande syfte för att sprida och ge lärarna verktyg och goda exempel.

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. Det är skolans, och ytterst rektorns, ansvar att skapa studiero i skolan.

För att åstadkomma ett effektivt arbete med studiero krävs att skolan som helhet har ett gemensamt förhållningssätt kring detta arbete. För att åstadkomma en miljö på skolan där all undervisning präglas av studiero krävs att det finns väl fungerande forum för lärarna att diskutera och komma överens om gemensamma strategier och förhållningssätt. För rektor är lärarnas upplevelse av hur detta arbete fungerar en viktig utgångspunkt för reflektion och omprövning. Det handlar ytterst om att fånga och förstå den skolkultur som råder, och att arbeta för en sådan där det bedrivs ett gott förebyggande arbete men också att det finns ett gemensamt förhållningssätt för hur ordningsstörningar ska hanteras om de uppstår.[3] Det kan även vara enklare för eleverna att upprätthålla regler gällande ordning och ljudnivåer om de har varit delaktiga i att bestämma vad som gäller vid olika aktiviteter i klassrummet. Därför behöver eleverna få vara delaktiga i arbetet som handlar om att skapa samsyn kring hur arbetet med att skapa studiero bör bedrivas. Dels genom att rektor och lärare lyssnar på elevernas uppfattning kring hur de upplever studieron och undervisningens

---

[3] Skolinspektionen (2016) *Skolans arbete med att säkerställa studiero – det räcker inte att det är lugnt, eleverna måste lära sig något också*, Stockholm: Skolinspektionen

kvalitet. Dels genom att eleverna får vara med och ha synpunkter på det förebyggande arbete som skolan bedriver samt vilka förhållningsregler som bör gälla i klassrummet.

Lärarnas arbete med att skapa studiero kan handla om hur dessa agerar både förebyggande och åtgärdande när det finns ordningsproblem – i en elevgrupp eller kopplat till enstaka elever. Lärarnas förebyggande arbete kan genomföras på olika sätt. Forskning visar att lärarna behöver ha ett tydligt ledarskap i klassrummet och se till att eleverna ägnar sig åt skolarbete under lektionerna. I detta kan ingå konkreta saker som att ta ansvar för hur eleverna är placerade i klassrummet eller hur rummet är möblerat. Det kan också handla om bemötandefrågor som att uttrycka tydliga förväntningar, vara en god förebild och genom att uppmärksamma det önskvärda beteendet hos eleverna. Det förebyggande arbetet handlar också om att lärarna behöver tänka på att deras förmåga att planera, genomföra och utvärdera undervisningen spelar en avgörande roll för undervisningens genomförande och vad eleverna lär sig.[4] Elever som inte blir tankemässigt utmanade och stimulerade på lektionerna riskerar att bli omotiverade, uttråkade och ibland stökiga. Motsvarande gäller om elever inte får det stöd de behöver för att kunna följa undervisningen. Lärarna behöver på ett konstruktivt sätt uppmärksamma elever som förefaller passiva eller oengagerade i skolarbetet. Utgångspunkten bör vara att det finns möjligheter för läraren att kunna ge eleven en mer stimulerande uppgift än den som inte lyckats få eleven att bli motiverad.

---

[4] Skolverket (2011) *Utvärdering av metoder mot mobbning*, Rapport 353, Stockholm: Fritzes

# Bedömning och betygssättning

| Författningsstöd |
| --- |
| 1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20a § skollagen |
| 9 kap. 20 och 22b §§ skolförordningen |
| Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg |

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i låg utsträckning.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att det visserligen tidigare har skett ett arbete kring bedömning på skolan men att både analysen och kvalitetssäkringen av bedömning behöver utvecklas. Det framkommer att det finns skillnader mellan resultat i olika ämnen och vid bedömningar, men att rektorn inte analyserat dessa trots att skillnaderna uppmärksammats. Det framkommer även att lärare som undervisar i samma årskurser sambedömer men att det inte sker någon sambedömning av till exempel nationella prov med andra skolor. Det sker inte heller något annat arbete i syfte att öka likvärdigheten i den bedömning som görs.

*Rektorns analys av den bedömning som görs behöver utvecklas*

Granskningen visar att det finns skillnader mellan kunskapsresultat i olika ämnen men att rektorn inte analyserat vad dessa beror på. Enligt den statistik som huvudmannen lämnat till Skolinspektionen inför granskningen skiljer sig måluppfyllelsen i årskurs 3 mellan olika ämnen. Måluppfyllelsen i svenska och matematik varierar mellan 73 och 94 procent under läsåren 2017 och 2018. I Samhällsorienterande (SO) och Naturorienterande ämnen (NO) varierade måluppfyllelsen samma år mellan 94 och 100 procent. Enligt lärarna så beror skillnaderna mellan de olika ämnena på att de inte är vana vid att bedöma elevernas kunskaper i SO och NO. De påpekar även att det saknas bedömningsstöd i de ämnena vilket gör att osäkerheten blir större. Rektorn har uppmärksammat att bedömningen skiljer sig mellan ämnena men har inte analyserat varför det är så. Däremot uttrycker rektorn att hen uppmärksammat ett fall när två lärares bedömningar av elevers resultat på det obligatoriska bedömningsstödet skilde sig åt, men att sådana fall beror på osäkerhet hos enskilda lärare. Enligt rektorn behöver lärarna kompetensutveckling inom bedömning och analys, framförallt för att kunna analysera den bedömning som görs.

*Kvalitetssäkringen av den bedömning som sker behöver utvecklas*

Granskningen visar att sambedömning sker till viss del men att det saknas en struktur för kvalitetssäkring av bedömningar. Som framkommit ovan finns det skillnader i den bedömning som görs mellan ämnen och mellan lärare. Enligt rektorn ska lärarna använda sig av bedömningsstöd och hänvisar till Gullregnsskolans gemensamma verksamhetsstruktur läsår 2019/2020. I denna framgår att det finns inplanerad tid för arbete med det obligatoriska bedömningsstödet i svenska och matematik, men det framgår inte att bedömningsstöd eller andra metoder ska användas för att kvalitetssäkra bedömningen i andra ämnen. Enligt lärarna bedömer de inte elevernas enskilda kunskaper i SO och NO eftersom undervisningen i ämnena ofta bygger på grupparbeten och andra gemensamma uppgifter. Lärarna uttrycker att bedömningen i dessa ämnen behöver utvecklas. Det sker sambedömning årskursvis på skolan och vid behov kan de rådfråga varandra över årskursgränserna. Det framkommer att lärarna för två år sedan diskuterade bedömning av olika elevtexter inom framför allt svenska, men även i SO och NO, och enligt rektorn har de arbetat med bedömning under ledning av försteläraren. Det har dock inte skett något liknande organiserat bedömningsarbete under innevarande läsår vilket gör att nyanställda lärare inte deltagit i några insatser. Enligt rektorn finns det en likvärdighet i den bedömning som görs inom skolan bland annat genom att de tagit fram mallar för hur lärarna kan skriva omdömen, men säger vidare att sambedömningen måste utvecklas. Nationella prov sambedöms av lärarna som undervisar i årskursen men det saknas sambedömning med lärare på andra skolor för att säkerställa att det sker en likvärdig bedömning. Inte heller lärare som är ensamma om att undervisa i sitt ämne har något stöd utanför skolan.

**Identifierat utvecklingsområde**

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla sin egen analys av skillnader i lärarnas bedömning samt se till att lärarna kvalitetssäkrar och använder sig av olika metoder för bedömning. Detta för att utveckla likvärdigheten i bedömningen.

Skolinspektionens granskning visar att det finns skillnader i den bedömning som görs, vilket skulle kunna vara en anledning till att måluppfyllelsen skiljer sig mellan ämnen och lärare.

Av skollag och läroplan framgår att rektorn har ett ansvar för att de bedömningar som görs av elevernas kunskapsutveckling och resultat är likvärdiga, det vill säga att

elevernas kunskapsutveckling är bedömd på samma grunder och att bedömningen utgår från kunskapskraven. Enligt Skolverkets stödmaterial för bedömning ska kvalitetssäkringen ske, inte bara i relation till de nationella styrdokumenten utan också mellan lärarna på skolan. Rektorn har därmed också ett ansvar för att ge lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina egna bedömningar av elevernas kunskaper i syfte att verka för likvärdighet.

För att lärare ska kunna göra professionella bedömningar behöver de ges förutsättningar att kunna kvalitetssäkra sin bedömning på olika sätt och med hjälp av andra lärare, både inom och mellan skolor. Rektorn har en betydelsefull roll för att skapa dessa förutsättningar. Rektorn behöver se till att lärare får tid och möjlighet att tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper vid bedömning, hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan bedöma olika elevprestationer. Ibland behöver huvudmannen bistå rektorn med att organisera arbetet mellan skolenheter, exempelvis om lärare saknar ämneskollegor inom skolenheten.[5] Att ha god insikt i vad styrdokumenten säger är en förutsättning för lärare att kunna göra professionella bedömningar. Att lärare har en samsyn kring de kunskaper som är väsentliga i ett ämne är en utgångspunkt för ämnesdidaktiskt välgrundade val. Detta underlättar lärarnas möjlighet att tolka kunskapskraven i relation till ämnets eller kursens syfte, centrala innehåll och den undervisningen som har bedrivits. Det stärker även lärarnas samsyn kring hur underlag från bedömningssituationer kan utvärderas allsidigt vid betygssättningen. Lärare kan utveckla en sådan samsyn genom att diskutera hur man kan läsa och tolka kunskapskraven. Sambedömning är ett betydelsefullt redskap för ökad likvärdighet eftersom det bidrar till en gemensam syn på vad som ska bedömas och hur bedömningen ska gå till. Likvärdighetsdiskussioner förs med fördel i arbetslag och ämnesgrupper och för att ytterligare öka kvalitén i ett sådant arbete kan även utbyte ske mellan skolor. Det är också viktigt att skolenheten har rutiner för att analysera bedömningar och bedömningar av nationella prov ur olika perspektiv för att säkerställa att bedömningarna är så rättvisande och likvärdiga som möjligt, och att de nationella proven särskilt har beaktats. Om det kommer fram att det finns avvikelser i bedömningar är det av vikt att rektorn undersöker vad avvikelserna kan bero på samt om de är motiverade eller inte. Sammantaget har rektorn ett ansvar för att detta

[5] Skolverkets allmänna råd (2018) *Betyg och betygssättning*

analyseras utifrån att fastställa om eventuella skillnader kan bero på att lärarna har olika tolkningar av styrdokumenten, eller utifrån att de bedömt och vägt samman elevprestationer på olika sätt.

Skolinspektionen rekommenderar därför att ett utvecklingsarbete inleds i syfte att kvalitetssäkra lärarnas bedömning och omdömen för att kunna säkerställa att det sker en rättvis och likvärdig bedömning av god kvalitet.

**På Skolinspektionens vägnar**

X Bo Jersenius

Beslutsfattare
Signerat av: Bo Jersenius

X Maria Larsson

Föredragande
Signerat av: Maria Larsson

I handläggningen av ärendet har även utredarna Jenny Bergman Westling och Ann Edvinsson medverkat.

# Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 6 lektionsobservationer
- 2 gruppintervjuer med elever
- En gruppintervju med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

## Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

# Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 6 november 2019 och den 7 november 2019. Besöket genomfördes av Maria Larsson, Jenny Bergman Westling och Ann Edvinsson.

Gullregnsskolan är en F-3: skola som ligger centralt i Kungsbacka kommun. Vid tiden för Skolinspektionens granskning finns 140 elever i årskurserna 1 till 3. Skolenheten leds av en rektor som innehaft befattningen sedan höstterminen 2018.

Andelen elever som uppnått kravnivån på de nationella proven i årskurs 3 läsåret 2017/18 varierar mellan 73 procent (delprovet Stavning och interpunktion i svenska, där genomsnittet för riket var 90 procent) och 97 procent (delproven Skriftliga räknemetoder, addition, (genomsnittet i riket 91 procent) i matematik och Enskilt textsamtal, i svenska, (genomsnittet i riket 97 procent). Enligt huvudmannens redogörelse uppnådde samtliga flickor i årskurs 1 nationella målen i läsförståelse och 81 procent av pojkarna. Måluppfyllelsen i årskurs 3 varierade läsåret 2018. För flickorna är måluppfyllelsen i matematik 73 procent och för pojkar 89 procent. I svenska för flickor var den 81 procent och för pojkar 94 procent. I samhällsorienterande och naturorienterande ämne var måluppfyllelsen för pojkar 94 respektive 95 procent, och 100 procent i båda ämnena för flickor.

## Redovisningsformulär för vidtagna åtgärder med anledning av utvecklingsområden i regelbunden kvalitetsgranskning i Gullregnsskolan i Kungsbacka kommun

Detta formulär kan användas som stöd för er när ni redovisar hur ni har arbetat med de utvecklingsområden som Skolinspektionen har identifierat i samband med den regelbundna kvalitetsgranskningen.

Redovisningen av vidtagna åtgärder ska fastställas av huvudmannen.

# Formulär för huvudmannens redovisning

| |
|---|
| Utvecklingsområde 1: *Rektorn behöver leda och styra ett strategiskt jämställdhetsarbete för att kunna säkerställa att alla elever ges samma förutsättningar att lära och utvecklas, oberoende av könstillhörighet. I detta ingår bland annat att ta fram en nulägesbild av om och i så fall hur elevernas förutsättningar att tillägna sig undervisningen påverkas av könstillhörighet.* |
| Redovisa vilka åtgärder som genomförts: |
| Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits: |
| Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning? |
| Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras: |
| Utvecklingsområde 2: *Lärarna behöver utveckla lektionsstrukturen och tydliggöra syftet med lektioner, arbetsområden och uppgifter för eleverna för att visa vad de ska lära sig och vad de lärt sig.* |
| Redovisa vilka åtgärder som genomförts: |
| Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits: |
| Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning? |
| Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras: |

| |
|---|
| Utvecklingsområde 3: *Rektorn behöver leda och ta ansvar för att utveckla ett samlat arbete med att skapa studiero i syfte att förebygga att brister i studieron uppstår.* |
| Redovisa vilka åtgärder som genomförts: |
| Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits: |
| Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning? |
| Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras: |
| Utvecklingsområde 4: *Rektorn behöver utveckla sin egen analys av skillnader i lärarnas bedömning samt se till att lärarna kvalitetssäkrar och använder sig av olika metoder för bedömning. Detta för att utveckla likvärdigheten i bedömningen.* |
| Redovisa vilka åtgärder som genomförts: |
| Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits: |
| Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning? |
| Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras: |